

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Annemie Turtelboom

Euroopa Kontrollikoja liige

Luxembourg, 3. veebruar 2026

CH2159314ET01-26PP-Resilience_notification_Estonia_Ministry-TR.docx

Igor Taro
Siseminister
Pikk 61,
15065 Tallinn

Keit Kasemets
Riigisekretär
Rahukohtu 3,
15161 Tallinn

Teema: Tulemusaudit ELi elutähtsa taristu toimepidevuse kohta (viide 25CH2004)

Lugupeetud Igor Taro
Lugupeetud Keit Kasemets

Käesolevaga teatame, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 otsustas Euroopa Kontrollikoda 22. oktoobril 2025 läbi viia tulemusauditi ELi elutähtsa taristu toimepidevuse kohta.

Auditi üldeesmärk on uurida ELi toetust elutähtsa taristu kaitse ja toimepidevuse tugevdamisele ELis. Üksikasjalikum teave auditi ulatuse ja audititöö kohta on esitatud lisatud teatises (**I lisa**).

Kavatseme kohtuda asjaomaste ametiasutuste vastavate üksustega **2026. aasta 16.–20. märtsi nädalal**. Saadame Teile mõne aja pärast meie auditikülastuse esialgse ajakava. Soovime arutada meie peamisi auditiküsimusi, mis on esitatud I lisas.

Lisaks siseministeeriumile oleme kindlaks teinud järgmised auditi seisukohast olulised asutused. Palume Teil auditist teavitada järgmisi asutusi:

— Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

- Eesti Transpordiamet
- Päästeamet
- Kaitseministeerium
- Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate ELi vahendite korraldusasutused, kes rakendavad projekte, mis on seotud elutähtsa taristu kaitse ja toimepidevuse tugevdamisega ELis.

Kui aga leiate, et käesoleva auditi seisukohast on olulised ka muud ametiasutused või sidusrühmad, palun teavitage meid ja jagage käesolevat kirja ka nendega.

Palume Teil esitada meile (allpool nimetatud kontrollikoja kontaktisikule) käesoleva auditi jaoks määratud **kontaktametniku nimi, telefoninumber ja e-posti aadress** e-posti teel hiljemalt **6. veebruariks 2026**.

Meie külastuse ettevalmistamiseks on kirjale lisatud konkreetsemad küsimused kindlaksmääratud asjaomastele asutustele (**II lisa**) ja dokumentide loetelu (**III lisa**), millele palume esitada vastused **2. märtsiks 2026**, et teavet saaks kasutada vestlustel.

Pärast auditikülastust esitame Teile kinnitamiseks oma peamised leiud, et saada kinnitust nende täpsuse kohta või küsida lisateavet.

Meie auditi leiud võidakse lisada auditiaruandesse, mille kavatseme koostada auditiülesande lõpus. Avaldame oma aruanded kõigis ELi ametlikes keeltes meie veebisaidil www.eca.europa.eu.

Audit tehakse valdkonnajuhhi Friedemann Zippeli juhtimisel (tel: +352 4398 45488 - e-post: friedemann.zippel@eca.europa.eu). Auditi juht on Aleksandra Klis (tel: +352 4398 45242 - e-post: aleksandra.klis@eca.europa.eu). Amelia Padurariu (tel: +352 621 136 251 - e-post: amelia.padurariu@eca.europa.eu) vastutab auditi koordineerimise eest Eestis ning vastab ka meeeldi Teile võimalikele küsimustele.

Lõpetuseks sooviksin lisada, et vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 teavitasime auditist Riigikontrolli esindajaid, kes võivad vaatlajatena samuti auditist osa võtta.

Lugupidamisega

Annemie Turtelboom
Euroopa Kontrollikoja liige

Koopia:

Euroopa Komisjon:

Rände ja siseasjade peadirektoraat

Eelarve peadirektoraat

Lisa:

Teatis

EUROOPA
KONTROLLIKODA

I lisa – Teatis: Tulemusaudit ELi elutähtsa taristu toimepidevuse kohta

Auditi eesmärgid

01 Euroopa Kontrollikoda on otsustanud teha tulemusauditi ELi elutähtsa taristu toimepidevuse kohta.

02 Kooskõlas hinnatud riskidega on auditi eesmärk analüüsida, mil määral on ELi meetmed aidanud tagada elutähtsa taristu toimepidevust ELis. Samuti uuritakse valmisoleku- ja reageerimismehhanisme: seda, kuidas on kavandatud nende toimimine ning kuidas neid on kasutatud oluliste piiriüleste intsidentide korral.

03 Auditis keskendutakse järgmistele küsimustele:

- 1) Kas Euroopa Komisjon võttis asjakohaseid meetmeid, et toetada elutähtsa taristu toimepidevust ELis ja reageerimist piiriülese mõjuga olulistele intsidentidele?
- 2) Kas liikmesriigid võtsid ELi raamistikus asjakohaseid meetmeid, et tagada ELis elutähtsa taristu toimepidevus ja reageerimine piiriülese mõjuga olulistele intsidentidele?

Auditi ulatus

04 Eespool esitatud auditiküsimustele vastatamiseks hõlmab audit järgmisi aspekte:

- o elutähtsa taristu toimepidevust käsitlevad ELi ja riiklikud strateegilised raamistikud pärast elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi jõustumist;
- o teabevahetus- ja koordineerimismenetlused ELi ja liikmesriikide tasandil, mida kasutatakse piiriülese mõjuga oluliste intsidentide korral, sealhulgas

koostöö ja teabevahetus ELi institutsioonide, liikmesriikide ja elutähtsa taristu käitajate vahel;

- o ELi rahaliste vahendite panus ELi elutähtsa taristu toimepidevusse programmitöö perioodidel 2014–2020 ja 2021–2027.

05 Seoses elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiiviga analüüsitakse auditis direktiivi ülevõtmise protsessi liikmesriikides ning ELi ja liikmesriikide strateegiliste meetmete põhjalikkust ja kooskõla valdkondlike vajadustega, et tagada elutähtsa taristu toimepidevus. Auditi käigus vaadatakse läbi ka koordineerimis- ja teabevahetusmehhanismid liikmesriikide, eraettevõtjate ja ELi tasandi osalejate vahel piiriülese mõjuga intsidentide korral. Lisaks laiemale strateegilise tasandi analüüsile keskendutakse auditis energia- ja transpordisektori elutähtsa taristu toimepidevusele.

06 Audititöö koosneb järgmisest:

- i) dokumentide läbivaatamine – Euroopa ja liikmesriikide tasandil kehtivad õigusaktid, hindamisaruanded, poliitikadokumendid ning dokumendid, milles määratakse kindlaks ELi rahastamisega seotud prioriteedid ja eesmärgid;
- ii) kohtumised asjaomaste asutuste ja peamiste sidusrühmadega Euroopa ja liikmesriikide tasandil ning
- iii) piiriülese mõjuga intsidentide juhtumiuuringud, keskendudes koostööle ja teabevahetusele.

07 Auditi raames kavatakse külastada viit liikmesriiki: Eesti, Hispaania, Itaalia, Portugal ja Soome.

Ajakava

08 Audititöö toimub 2025. aasta novembrist kuni 2026. aasta maini. Euroopa Kontrollikoja eriaruanne selle audititöö kohta avaldatakse eeldatavasti 2026. aasta lõpus.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
1. Elutähtsa taristu toimepidevuse riiklik raamistik		
1.1	Palun kirjeldage lühidalt Eesti olemasolevat institutsioonilist raamistikku elutähtsa taristu kaitse ja toimepidevuse tagamiseks. Palun märkige oma vastuses: a) peamised kaasatud asutused ja organid ning nende vastavad rollid ja kohustused; b) raamistiku aluseks olevad peamised strateegia- või poliitikadokumendid, õigusaktid ja suunised. Palun esitage nende dokumentide koopiaid (vt ka dokumentide loetelu, punktid 1 ja 2).	
1.2	Kuidas määratakse Eestis õigus- ja poliitikaraamistikus kindlaks, milliseid teenuseid või valdkondi loetakse ühiskonna ja majanduse jaoks elutähtsaks? Kas see hõlmab kõiki elutähtsa	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	teenuse osutajate toimepidevuse direktiiviga hõlmatud valdkondi?	
1.3	Kuidas on teie õigus- ja strateegilistes dokumentides määratletud elutähtsa taristu toimepidevuse mõiste ja kuidas seda kohaldatakse? Palun viidake konkreetsetele lõikudele, milles mainitakse ennetamist, valmisolekut, reageerimist ja taastumist. Kas Eesti ametiasutused ja elutähtsa taristu käitajad kasutavad ja jälgivad neid järjepidevalt?	
1.4	Palun esitage lühike ülevaade viimaste aastate muudatustest Eesti elutähtsa taristu kaitse ja toimepidevuse raamistikul. Kas on tehtud olulisi ajakohastusi või kohandusi? Kui jah, siis mis olid nende muutuste peamised põhjused (nt tekkivad ohud, ELi poliitika areng või varasematest sündmustest õpitu)?	
2. Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi ülevõtmine ja peamiste ELi algatuste rakendamine		
2.1	Millises etapis on elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi ülevõtmine riigisisesele	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	õigusesse (näiteks kas see on lõpule viidud, pooleli või kavandatud)? Palun märkige peamised vahe-eesmärgid ja ajakava elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi ülevõtmiseks Eestis. Kui protsessis on viivitusi, palun nende põhjuseid.	
2.2	Millised ametiasutused vastutavad elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi ülevõtmise ja rakendamise eest ning kuidas tagatakse nendevaheline koordineerimine?	
2.3	Kas mõni ametkond on määratud või eeldatavasti määratakse pädevaks asutuseks elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artikli 9 alusel? - Kui jah, siis palun kirjeldage, millistest aspektidest või protsessidest seejuures lähtuti. - Kui pädevat asutust ei ole veel määratud, märkige palun, millised asutused peaksid seda ülesannet täitma ning lisage nende valimise kriteeriumid. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 5)	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
2.4	Kas elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi alusel on määratud ühtne kontaktpunkt? Millised on tema peamised kohustused ja kuidas ta suhtleb teiste riiklike või ELi koordineerimisstruktuuridega? (vt ka dokumentide loetelu, punkt 6)	
2.5	Kas olete teavitanud (või kavatsete teavitada) Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) pädevate asutuste ja ühtse kontaktpunkti määramisest või asutamisest?	
2.6	Millised on määratud pädevate asutuste ja ühtse kontaktpunkti vahendid ja suutlikkus oma ülesannete täitmiseks Eestis? Palun kirjeldage oma vastuses nende asutuste peamisi rahalisi, tehnilisi ja inimressursse ning mis tahes kehtivat korda või suutlikkust, millega tagatakse nende järelevalvefunktsioonide (nagu seire, kontrollid või auditid) täitmine.	
2.7	Kas olete vastu võtnud riikliku strateegia elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse suurendamiseks (et täita elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artikli 4 nõuet)?	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	Kui jah, siis palun kirjeldage täiendavalt strateegia põhielemente kooskõlas elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artikliga 4 (nt strateegilised eesmärgid ja prioriteedid, juhtimiskord, toimepidevuse suurendamise meetmed ja koordineerimismehhanismid). Kui riiklikku strateegiat ei ole veel vastu võetud, kirjeldage edasisi kavandatud samme, pidades silmas elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivis sätestatud tähtaega. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 2)	
2.8	Kas Eesti on viinud läbi või alustanud elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artiklis 5 nõutud riiklikud riskianalüüside tegemise? Kui jah, siis kirjeldage praegust olukorda ja metoodika peamisi osi (nt ulatus, sagedus, vastutavad asutused, arvesse võetud peamised riskikategooriad ja kuidas võetakse arvesse valdkonnaülest või piiriülest sõltuvust). Kui riskianalüüsi ei ole veel tehtud, kirjeldage kavandatud edasisi samme, pidades silmas	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivis sätestatud tähtaega. (vt ka dokumentide loetelu, punktid 3 ja 4)	
2.9	Kas olete Eestis juba identifitseerinud elutähtsa teenuse osutajad ja milliseid kriteeriume olete kasutanud nende kindlaksmääramiseks (elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi artikkel 6)? Kui tegelete alles selliste üksuste identifitseerimisega, siis palun kirjeldage praegust olukorda ja kasutatavat metoodikat. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 7)	
2.10	Millised meetmed või algatused on kehtestatud, et toetada elutähtsate teenuste osutajaid nende toimepidevuse tugevdamisel (näiteks suuniste, koolituste, õppuste või metoodilise toe kaudu)? Palun märkige oma vastuses, kas need meetmed töötatakse välja riigi tasandil või koostöös ELi institutsioonide/asutuste või teiste liikmesriikidega. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 8)	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
2.11	Kuidas käsitletakse teie elutähtsa taristu toimepidevuse riiklikus raamistikus töötajate turvalisust, sealhulgas tundlikke ülesandeid täitvate töötajate võimalikke taustakontrolle (elutähtsate teenuste osutajate toimepidevuse direktiivi artikli 14 alusel)? Palun märkige, millised on üldnõuded ja kuidas on vastutus jaotatud pädevate asutuste ja elutähtsa teenuse osutajate vahel.	
2.12	Kuidas määrasite Eestit esindava liikme elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse töörühma (CERG) ja mis asutus see on? Palun märkige ka, kuidas CERG-i teavet või tulemusi jagatakse ja kasutatakse Eesti elutähtsa taristu kaitse ja elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse süsteemis.	
2.13	Kas teie riigisisestes õigusaktides on kehtestatud eeskirjad või karistused juhuks, kui ettevõtjad või ametiasutused ei täida elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivis sätestatud kohustusi? Kui jah, siis palun kirjeldage nende üldist laadi (nt kas tegu on haldus- või finantskaristustega) ja	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	seda, millised asutused vastutavad nende kohaldamise eest. Lisaks täpsustage, kas nendest eeskirjadest või karistustest on komisjonile teatatud.	
2.14	Kas Eesti palus elutähtsa teenuse osutajate toimepidevust käsitleva direktiivi ülevõtmise ajal komisjonilt või muudelt ELi asutustelt toetust või suuniseid? Kui jah, siis palun kirjeldage komisjoni või muude ELi asutuste poolt selles protsessis antud abi ja märkige, kas selline toetus või suunised olid Eestile kasulikud. Vajaduse korral tooge näiteid ja märkige valdkonnad, kus oleks abi täiendavast toetusest.	
2.15	Kas olete lisaks saadud välisele toele puutunud kokku konkreetsete probleemidega või saanud õppetunde seoses riikliku korra kooskõlla viimisega ELi tasandi toimepidavusalaste nõuetega?	
2.16	Kas kavatsete oma riiklikus õigus- ja poliitikaraamistikus rakendada meetmeid, mis on elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivis nõututest rangemad? Kui jah, siis palun kirjeldage neid lühidalt.	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
3. Teabe jagamise ja koordineerimise menetlused piiriülese mõjuga intsidentide korral, sealhulgas energia- ja transpordisektoris		
3.1	Kuidas jälgite tekkivaid riske või võimalikke häireid, mis võivad mõjutada Eesti elutähtsat taristut? Palun kirjeldage oma vastuses olukorratundlikkuse ja varajase hoiatamise peamist korda (sealhulgas seirevahendeid, riskinäitajaid ja teabevooge riigisisestest või ELi tasandi allikatest). (vt dokumentide loetelu, punkt 10)	
3.2	Millised menetlused on kasutusel, et teenuse osutajad saaksid teavitada pädevaid asutusi olulistest intsidentidest? Kuidas tagatakse teabe õigeaegse ja täpse esitamise?	
3.3	Kuidas koordineerite oma tegevust teiste liikmesriikide/riikidega, kui tegemist on elutähtsate taristutega, mida jagatakse piiriülesest või millel on piiriülene vastastikune sõltuvus, et kujundada ühine arusaam riskidest ja ülesannetest? Palun kirjeldage oma vastuses, kuidas see koostöö praktikas toimib, kas ühiste hindamiste, kavandamise või muu tegevuse kaudu.	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
3.4	Milliste kriteeriumide alusel teevad elutähtsa teenuse osutajad või ametiasutused kindlaks, et tegemist on piiriülese mõjuga intsidentiga?	
3.5	Milline kord on kehtestatud teiste riikidega koordineerimiseks ja teabe jagamiseks elutähtsat taristut mõjutavate piiriülese tähtsusega intsidentide või piiriülese mõjuga intsidentide korral? Palun loetlege oma vastuses kõik kehtivad lepingud ja kontaktpunktid ning vastastikuse abi kokkulepped. Palun selgitage, kas elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi vastuvõtmine on mõjutanud mis tahes kahe- või mitmepoolseid koostöölepinguid teiste riikidega. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 11)	
3.6	Kas Eesti ühtne kontaktpunkt suhtleb piiriülese mõjuga intsidentide korral teiste liikmesriikide, komisjoni või asjaomaste ELi asutustega? Kui jah, siis palun kirjeldage lühidalt, kuidas ta sellistel juhtudel teiste riiklike struktuuridega suhtleb ja koostööd teeb.	
3.7	Millistel asjaoludel ja millise protsessi kaudu teavitab Eesti komisjoni mitut liikmesriiki	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	mõjutavatest intsidentidest (ELi elutähtsa taristu tegevuskava alusel toimuv teavitamine)? Palun kirjeldage, kuidas see otsus tehakse ja kuidas sellest teavitatakse.	
3.8	Millised on menetlused üldsuse teavitamiseks piiriülese mõjuga intsidentide korral? Palun märkige oma vastuses, kas sõnumeid koordineeritakse teiste liikmesriikide või ELi institutsioonide/asutustega.	
3.9	Kas olete katsetanud oma piiriülese koordineerimis- ja teabevahetusmenetluste toimimist riigisiseste või rahvusvaheliste õppuste käigus? Kui jah, siis palun esitage asjakohased näiteid ja kirjeldage parimaid tavasid. Täpsustage, kui sageli õppusi korraldatakse ja kuidas kasutatakse saadud kogemusi koordineerimise parandamiseks.	
3.10	Kas Eestis on viimase kümne aasta jooksul esinenud märkimisväärsed piiriülese mõjuga intsidendid? Palun kirjeldage nende laadi ja mõju ning neist taastumise protsessi. (vt ka dokumentide loetelu, punkt 14)	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
4. Elutähtsa taristu, sealhulgas energia- ja transpordisektori toimepidevuse riigi- ja ELi-poolne rahastamine		
4.1	Kas olete Eestis hinnanud elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamisega seotud kulusid? Palun esitage üksikasjad rahastamisallikate kohta (ELi, riigi, erasektori vahendid), mis on kavandatud elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamiseks Eestis.	
4.2	Kas olete saanud komisjonilt teavet elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamiseks kättesaadavate ELi rahaliste vahendite kohta? Kui jah, siis kuidas see teave teile esitati?	
4.3	Kas olete aastatel 2014–2020 ja 2021–2027 kasutanud ELi raha elutähtsa taristu kaitsmiseks ning elutähtsa taristu ja elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse tagamiseks? Esitage see finantsteave, kaasrahastatud projektide nimed ja summad kasutatud rahastamisprogrammide (ERF, Ühtekuuluvusfond, programm „Horisont“, Euroopa ühendamise rahastu, Sisejulgeolekufond, taaste- ja vastupidavusraha ning vajaduse korral muud programmid) ning majandussektorite kaupa	

Nr	KÜSIMUS	VASTUS
	järgmistes valdkondades: a) transport, b) energeetika, c) muu.	

Dokumentide loetelu – liikmesriigid

Riiklik strateegia ja riskianalüüs

- 1) Elutähtsa taristu toimepidevuse institutsioonilist raamistikku tutvustav organisatsiooniskeem (kui see on olemas), mis näitab elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse eest vastutajate positsiooni juhtimisstruktuurides.
- 2) Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse riiklik strateegia (valmis või kavand) ja mis tahes muud seotud strateegiad ning alusdokumendid/-uuringud, kui need on olemas.
- 3) Dokumendid, milles esitatakse elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivist riiklikud riskianalüüsid. Kui neid ei ole veel tehtud, siis tõendid selle kohta, et riiklikke riskianalüüse koostatakse või ajakohastatakse.
- 4) Suunised või metoodika, milles kirjeldatakse, kuidas hinnatakse riske ja valdkonnaülest vastastikust sõltuvust ning kuidas kasutatakse kõiki ohte hõlmavat lähenemisviisi.

Juhtimiskord ja koordineerimine

- 5) Õigus-/haldusaktid, millega määratakse pädevad asutused (koos selleks kasutatavate valikukriteeriumidega).
- 6) Õigus-/haldusaktid, millega määratakse ühtne kontaktpunkt ja selgitatakse selle ametlikke volitusi.

Toetus elutähtsa teenuse osutajatele

- 7) Õigus-/haldusdokumendid, milles on sätestatud elutähtsa teenuse osutajate identifitseerimist käsitlevad riigisisesed eeskirjad (kui need on olemas).
- 8) Tõendid elutähtsa teenuse osutajatele pakutava üldise toetuse või suuniste kohta, näiteks vormid või käsiraamatud riskianalüüside ja toimepidevusplaanide koostamiseks, elutähtsa teenuse osutajate (sealhulgas tundlikke ülesandeid täitvate töötajate) koolitamine toimepidevuse alal, ülevaade korraldatud õppustest või seminaridest.
- 9) Tõendid ametiasutuste ja elutähtsa teenuse osutajate vahelise koostöö ja teabevahetuse korra kohta.

Intsidentidele reageerimine ja seejuures õpitu

- 10) Tõendid olukorrateadlikkuse ja ohuseire süsteemide kohta, mis võimaldavad koostada varajasi hoiatusi või esialgseid teateid võimalike häirete kohta piiriülese mõjuga intsidentide korral.
 - 11) Tõendid töövahendite ja menetluste kohta teabe õigeaegseks jagamiseks ja tegevuse koordineerimiseks piiriülese mõjuga intsidentide korral, sealhulgas ühtse kontaktpunkti kaasamine sidekanalina, erandolukorra ja taastekavad jne.
 - 12) Piiriülese mõjuga riigisestest õppustest saadud kogemuste aruanded.
-

Üldine teave intsidentide kohta

- 13) Üldine teave ja statistika piiriülese mõjuga oluliste intsidentide kohta, mis on toimunud viimase kümne aasta jooksul.